



Лауреат численних літературних нагород, серед яких Міжнародна премія імені Олесея Гончара, премії видавництва «Смолоскін», «Гранослов», Міжнародного фестивалю «Київські лаври» та інших, Анна Малігон зарекомендувала себе як одна із найвизначніших поеток нашого часу. Її дебютний роман має усі шанси стати новим українським бестселером.

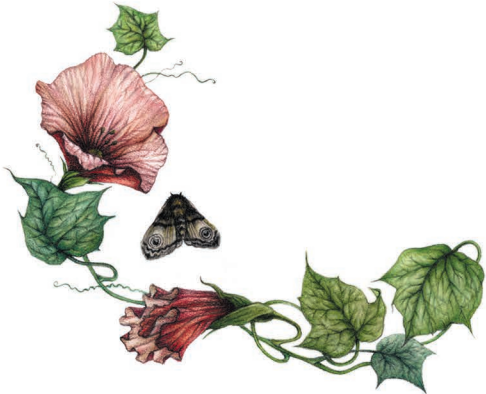
*...Її романи викликають шок, вражаючи своєю відвертістю та натуралізмом, іронією та самоіронією, де навіть оголеність сексуальних сцен працює на енергію сюжету, заманюючи читача взліб тексту. (...) Ліза шукає себе то в пригодах з чоловіками, то в лесбійсько-садистських любовцях, але найдужче вона хоче летіти, хоче піднятися в небо, символіка птахів переслідує її мало не на кожному кроці. Але це не птахи Гічкока. Це невидимі птахи маркіза де Сада.*

*Юрій Винничук, письменник*

АННА МАЛІГОН

# НАВЧИ ЇЇ РОБИТИ ЦЕ

Ліза живе своїм особливим життям. Відлюдькувата і вразлива, вона ховається від людей за скельцями своїх окулярів. Та один верескливий і нахабний дзвінок у двері перевертає все її життя. Рудоволоса Марта — повна протилежність Лізи, і саме вона має намір винаймати в неї житло. Дівчата починають жити разом. Але те, що починалося як приваблива гра, перетворюється згодом на жахливий спектакль. Чи зможе Ліза зупинити це, а головне, чи захоче?



[www.trade.bookclub.ua](http://www.trade.bookclub.ua)  
[www.bookclub.ua](http://www.bookclub.ua)  
 ISBN 978-966-14-5800-9



НАВЧИ ЇЇ РОБИТИ ЦЕ

АННА МАЛІГОН



АННА МАЛІГОН



# НАВЧИ ЇЇ РОБИТИ ЦЕ



роман-орнітофобія

КЛУБ  
СІМЕЙНОГО  
ЧЛЕНСТВО





Анна Малігон

Навчи її  
РОБИТИ ЦЕ

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ**  
2013  СІМЕЙНОГО  
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.161.2  
ББК 84.4УКР  
М19

Жодну з частин даного видання  
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі  
без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки та художник *Тетяна Коровіна*

ISBN 978-966-14-5800-9

- © Малигон Г. М., 2013
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2013
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2013

## Передмова

Дебютна прозова книга добре відомої поетки Анни Малігон із перших сторінок вражає... кінематографічністю. Почніть її читати, і ви легко уявите себе у кріслі темного кінозалу на перегляді першого фільму, скажімо, Бертолуччі, знятого за українським сценарієм. Бо історія чуттєвості, хворобливої прив'язаності, звільнення через закріпачення — вона універсальна. Історія ж стосунків між двома юними жінками завжди лишатиметься провокацією, а надто — на теренах України, де рівень свідомості певних індивідів не переріс часи полювання на відьом.

Читання тексту «Навчи її робити це» можна порівняти з повільним поїданням доста дивного десерту: він змінює смак від солодко-кавового тірамісу до пронизливого лимонного сорбету. Можна з'їсти цілком і одразу, але ліпше відкладати, смакувати, повертатися знову. Поезію, що сочиться крізь рядки, ігнорувати важко. Вона то заколисує, то обливає крижаною водою. Читаючи мало не елегійні описи тілесних взаємодій, ви можете зненацька захотіти більше натуралізму чи «м'яса», відтак раптом збагнете, що «м'яса» тут якраз удосталь, надто коли йдеться про грубі життєві історії: покинутих дітей, нездалих матерів-самогубць, легеневу хворобу,

що нагадує світлобоязнь. Ви ідентифікуєте себе з головною героїнею Лізою, Ліза себе — з героїнею дитячої казки Сесилією, Сесилія — із тим маленьким, наляканим, таємниче врятованим, хто є всередині кожного з нас... І так по колу.

Авторка затягує читача на різноманітні екскурсії: то легендами старої Праги, то юним жіночим тілом, а то й лабіринтами схильної до саморуйнації людської свідомості. Героїні балансують на межі, як, власне, і метафори Малігон.

Чи можуть дві жінки вибудувати міцніші стосунки, ніж традиційна пара «жінка-чоловік»? Кожен шукає відповідь для себе, хоча навряд чи хтось колись оголошував подібні конкурси. Я стою на тому, що й родину жінки часто можуть створити гармонійнішу за традиційну. Не треба буде винаходити велосипед, пояснювати про гормони, терпіти «бйот-значіт-любіт» і всіляко демонструвати, що у вас «все як у людей». Але то вже широкі поля гендерних досліджень, котрим, я певна, буде де розвернутися у цій книзі. Я ж — простий, але дуже вдячний читач, котрий не хоче спойлерувати, переказуючи цю історію в передмові. Залишаю все найсмачніше вам самим...

*Ірена Карпа*

*Сашкові*





Такі важкі багатозначні сни можуть приходити лише під лопотіння дощу за вікном. Ліза прокинулася і полегшено зітхнула, але страх не хотів її покидати. Те відчуття, коли звідусіль вода, не можна ні дихати, ні кричати про допомогу, — відчуття кінця, незавершеного завершення... Воно з'явилося одного разу, коли Ліза ще підлітком мало не потонула, і начебто притупилося з роками, аж ось цей сон... Вона знову топилася. Тільки тоді, наяву, її врятували друзі, а у сні довелося-таки зустрітися віч-на-віч із тим «заповітним» моментом усвідомлення безнадії. Після того, як уже остаточно впевнюєшся, що ні від людей, ні від Бога порятунку не буде, починаєш торкатися межі. Після страху тебе зсередини починає точити світло. А до того... Є тільки межа. І саме на ній Ліза різко розплющила очі й побачила новий день. Власне, нічого нового. Хіба що дощ тарабанив надто агресивно та маленький чорний павук оселився в кутку під стелею, ніби посланець із потойбіччя. Сівши, дівчина

намацала ногами капці, але встати так і не спромоглася. Сиділа в задумі кілька хвилин: «Дурне спить, дурне сниться». Треба було заварити каву, але йти нікуди не хотілося. Не було бажання рухатися взагалі. Так, наче хтось великими цвяхами прибав до ліжка. Загупала музика в сусідів, зацокотіли підбори в під'їзді, люди поспішали на роботу.

Сьогодні на неї чекала бібліотека. Відвідувати її доводилося декілька разів на тиждень, а більшість часу Ліза проводила вдома за старим рідним ноутбуком, писала лінивим студентам курсові та дипломні. Сама вона закінчила виш два роки тому. І втомилася. Не від навчання. Швидше, від людей. Люди з жадібними обличчями тиснули на неї звідусіль, проникали до кожної шпаринки її внутрішнього світу, мацали брудними руками все, чого могли сягнути, а погамувавши свою цікавість, ішли геть. Люди, яким легко дихалося. Без фальшивого співчуття. Без інгалятора Салметерола. Ліза не любила, коли її сприймали як хвору. А тому комфортніше почувалася серед незнайомців. А найкраще — в бібліотеці. Там, чекаючи на своє замовлення, можна спокійно спостерігати за благородною метушнею молодих аспірантів або просто малювати чортиків у блокноті...

Вона теж могла стати аспіранткою. Її батько хотів цього над усе. Він учив її боротися. «Не зупиняйся, не зважай ні на кого, піднімайся і йди. Тобі судилось велике майбутнє. Подивись лише, скільки видатних людей мали слабке здоров'я, а скільки здорових і сильних розтратили дарма своє життя. Ніколи не озирайся назад!» Але одного разу вона таки озирнулася. І побачила тільки свою хворобливу тінь, що німо теліпалася, плутаючись між справжніми успіхами інших. Побачила мізерність власних знань. Щось велике, неосяжне і справжнє було там, за прірвою. Тоді в неї стався черговий напад. Батьки не просто підтримували, а, як виявилось, весь час *тримали* її. А коли відпустили, стало страшно. Вони залишили її невелику, проте затишну квартиру в одному з найкращих районів міста, а самі оселилися неподалік у селі. Вона неодмінно мала налагодити особисте життя. Мала стати сильною, опинившись сама. Але... таки озирнулася. Відтоді до всього збайдужіла. Ліза перестала вірити у вічність. Щоправда, було в її крихкому житті декілька вічних речей, таких як, наприклад, ранковий запах кави на кухні, волосся у лазничці на кахлях чи самозакохані пики людей поза межами її «оази». Ну і, звичайно,

вірний друг — інгалятор. Самотність і тиша пасували її квартирі поза всякими феншуями.

Ну ось нарешті запахло кавою. Це перша ознака того, що день таки почався і має пройти плідно чи хоча б принести якісь емоції. Дурний сон почав потроху забуватися. Кажуть, вода має властивість очищати енергетику людини. М'які дрібненькі цівочки води пішли гуляти Лізиним тілом зверху донизу, облизували довге чорне волосся, лоскотали, заспокоювали. Вона бачила себе у великому дзеркалі. То було не просто собі дзеркало, а таке, що вміло підкреслювати деталі. Зараз воно хвалило її груди. Пругкі, мов відточені, покриті легкими хмарками піни, Бог наче посміявся над нею і навмисне наділив таким скарбом, що захищений від усіх далеко, бо Ліза не пускала нікого в серце, а надто — за пазуху. Окрім кількох друзів дитинства, був чоловік, який посідав особливе місце в її житті, — Артур. Рік залицянь, два роки стосунків і півроку «за дверима». Звичайно, Артур опинився за дверима через її відлюдькувату вдачу. Одначе він уперто стукав у ті двері, сподіваючись на повернення, а потім поїхав до Швейцарії. Ліза любила дзеркало, а воно любило її. Тільки в легкому тумані лазнички вона почувалася майже щас-

ливою. Хотілось, щоб увесь час отак: купання і відпочинок. І жодного виходу назовні. І ні дурних, ні розумних. Бо одні дратують, а інші — нищать. Коли опиняєшся серед тупих невігласів, хочеться втекти. Якщо тікати нікуди, вдаєш, що невігластва не помічаєш. Коли ж потрапляєш на зуб якомусь інтелектуальному монстрові — напружено приймаєш удар, намагаючись нав'язати свої правила гри. Звичайно, можна з'їхати на жарти, та все ж не уникнути пекучого самокартання. Лізі щоразу сильніше дошкуляло незнання елементарних речей. Адже вона змалку жила, замкнувшись у собі, і набула міцного імунітету перед усім непотрібним. Навчилася блокувати потоки інформації, яка здавалась їй просто нудною. Її взагалі мало що цікавило «зовні». Інопланетянка... Ніхто не помічав цього завуальованого аутизму. Ніхто і ніколи. І лише тепер вона усвідомила, що доведеться це спокутувати... Але найбільш небезпечними були люди хитрі. Саме ті, які могли підступно проникати в чужий туман. Такі траплялися їй часто.

Що б Ліза не одягала, виходячи з дому, — ніколи не забувала про сонцезахисні окуляри. Як влітку, так і взимку. Це була ще одна вічна річ. Ховала вона себе від світу чи світ від себе? Іноді їй таки

подобалося когось розглядати, їдучи в метро. Чи товсту тітку, що упхалася в тісні штанці, чи яскравого, як папуга, хіпі, або ж просто старих і стомлених людей, яких невідомо що спонукало терпіти штовханину та поглядом випрошувати молодиків поступитися місцем. І все те — по той бік чорних окулярів. По той бік прірви. Сьогодні ж, начепивши майже на ходу свій незмінний аксесуар, ступила за поріг і...

...Що це? Чийсь злий жарт? Під дверима лежали дві мертві синиці. На мить Ліза мало не знепритомніла. Навіть дихання сперло. Звісно, поряд є ще й сусідські двері. Може, то їм підкинули? Якби птаха була одна, можна було б припустити, що вона залетіла через вікно у під'їзді. Або кіт приніс. Та ні в кого з ближніх сусідів kota не було, а вікно майже ніколи не відчинялося. І чому саме синиці?! Із цими пташками Ліза мала особливі стосунки. У будинку, де нині мешкали її батьки, минуло майже все дитинство. Там у неї не було друзів, бо не вміла з ними гратися. Проте були синиці. Ліза добре знала, де їхні гнізда, бо були вони всюди. Брала в руки їхніх писклявих малят і примусово годувала м'ятою. А потім вони помиралі і приходили до неї вже у снах, великі та сильні, і хотіли її задзьобати. Мама казала, що то

великий гріх — руйнувати гнізда. З роками все те відклалось темною каламуттю у Лізиній пам'яті та переродилося не те щоб на орнітофобію, а на глибоку патологічну неприязнь до птахів взагалі. І саме ці синиці втрутилися в її підсвідомість настільки глибоко, що вивели з рівноваги на цілий день.

У бібліотеці було холодно. Не тішило навіть вдале завершення останнього розділу «чужої» дипломки. Ну і що ж у цьому такого? Кожен може навчитись опрацьовувати літературу, вільно оперувати науковими термінами, охайненько клепати дослідження, особливо коли від тебе навіть не вимагають найвищої оцінки. Поряд із читальною залю, де Лізі було найкомфортніше, була актова зала. Імовірно, там відбувалася репетиція якогось заходу, бо час від часу звідти долинали протяжні голоси бездарних місцевих виконавців, і щодалі все це ставало нестерпнішим. Особливо оперна арія, яку старанно витягував якийсь бугай, здавалось, тягнув з усіх сил, наче важкого плуга, але користі було з того мало: спочатку все виглядало смішно, а потім уже й не дуже. Ну коли ж ти нарешті замовкнеш! І та тітонька, з голосом прибитої кішки... Напевно, то були працівники бібліотеки, які готувалися до професійного свята.



Літературно-художнє видання

МАЛІГОН Анна  
**Навчи її робити це**  
*Роман*

Головний редактор *С. С. Скляр*  
Завідувач редакції *К. В. Шаповалова*  
Відповідальний за випуск *Т. М. Куксова*  
Редактор *М. З. Баліцька*  
Художній редактор *Н. В. Переходенко*  
Технічний редактор *А. Г. Верьовкін*  
Коректор *М. М. Чемерис*

Підписано до друку 02.08.2013. Формат 70x100/32.  
Друк офсетний. Гарнітура «Literatyna». Ум. друк. арк. 9,67.  
Наклад 3000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»  
Св. № ДК65 від 26.05.2000  
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а  
E-mail: [corp@bookclub.ua](mailto:corp@bookclub.ua)

Віддруковано з готових діапозитивів  
на ПП «ЮНІСОФТ»  
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р.  
[www.ttornado.com.ua](http://www.ttornado.com.ua)  
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

**Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»**  
**www.trade.bookclub.ua**

---

**ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА**

**ХАРКІВ**

**ДП з іноземними інвестиціями**  
**«Книжковий Клуб “Клуб Сімейного**  
**Дозвілля”»**

61140, г. Харків-140,  
просп. Гагаріна, 20-А  
тел/факс +38 (057) 703-44-57  
e-mail: [trade@bookclub.ua](mailto:trade@bookclub.ua)  
[www.trade.bookclub.ua](http://www.trade.bookclub.ua)

**Одеський підрозділ**

65063, м. Одеса, вул. Арміїська, 8-В  
тел. +38 (048) 776-07-67  
e-mail: [odessa@bookclub.ua](mailto:odessa@bookclub.ua)

**ЗАПОРІЖЖЯ**

**ФОП Савчук Ю. Д.**  
69057, м. Запоріжжя, вул. Новобудов, 3  
Тел.: +38 (050) 347-05-68  
e-mail: [vega\\_center@i.ua](mailto:vega_center@i.ua)

**ДОНЕЦЬК**

**ТОВ «ВКФ “Універсальний бізнес”»**  
83096, м. Донецьк, вул. Куйбишева, 131-Г  
Тел.: +38 (062) 345-63-08  
+38 (062) 348-37-92  
+38 (062) 348-37-86  
e-mail: [ksd@kredo.net.ua](mailto:ksd@kredo.net.ua)

---

**Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»**

**служба роботи з клієнтами:**

тел. +38 (057) 783-88-88  
e-mail: [support@bookclub.ua](mailto:support@bookclub.ua)  
Інтернет-магазин: [www.bookclub.ua](http://www.bookclub.ua)  
«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

---

**Малігон А.**

**М19** Навчи її робити це : роман / Анна Малігон ; передм. І. Карпи ; худож. Т. Коровіна. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2013. — 240 с. : іл.

ISBN 978-966-14-5800-9

Нахабний дзвінок у двері змінив усе її життя. Ліза — відлюдькувата дівчина, яка звикла жити сама. Марта — цілеспрямована та впевнена в собі. Вони почнуть жити спільно, аби вгамувати почуття самотності. Марта посилює свій вплив на Лізу, і та поступово змінюється, відкриваючись назустріч новим бажанням і таємницям. Їхні стосунки гойдаються від кохання до ненависті. Аби врешті-решт розібратися в собі, треба зробити лише один крок...

**УДК 821.161.2**  
**ББК 84.4УКР**

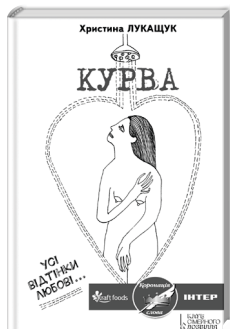


Книга, сповнена відвертості та чуттєвості!

*Усі відтінки любові...*

*Зачаровані погляди чоловіків... Прокльони в спину від жінок... Звичайнісінька хвойда? Фатальна звабниця? Хто вона насправді?*

Це — лише початок найвідвертішої сповіді з часів «Основного інстинкту» і «Дев'яти з половиною тижнів». Життя красуні дизайнерки Марти Дмитрів — карусель стосунків із чоловіками. Остап, Павло, Олег, Ростик... Із цієї божевільної, солодкої, сповненої чуттєвості каруселі спокуси вихід лише один. І це аж ніяк не заміжжя!



Література нового формату!

*Цю книжку треба розгадати...*



Тонка і зворушлива оповідь про дітей, чий батьки вирушили в далекі мандри. Із тих міст, де побували, вони надсилають дітям листи. М'який гумор і тонка лірика причаровують. Це не лише розповідь про дорослішання й беззаперечне кохання, а ще й вигадлива гра з читачем. Перегортаючи сторінку за сторінкою, ви знаходитимете шматочки пазлу, які покажуть інший бік цієї історії.